

Základní škola a Mateřská škola Žarošice
okres Hodonín, příspěvková organizace

Preventivní program

Školní rok 2023/2024

1. Úvod

Preventivní program (PP) je připraven tak, aby vyhovoval podmínkám školy a byl realizovatelný v daném období školního roku. Jeho základním posláním je podpora vědomostí, dovedností a postojů žáků takovým způsobem, aby dokázali rozpoznat a eliminovat rizikové chování v následujících oblastech, ideálně mu zcela zabránit:

- užívání návykových látek
- šikana a kyberšikana
- netolismus
- záškoláctví
- protispolečenské chování a jednání
- rasismus a xenofobie
- chování ohrožující zdraví či život

Dále je preventivní program zaměřen i na rozpoznávání negativních jevů působících na žáka ze strany dospělých osob v jeho okolí (domácí násilí, týrání a zneužívání).

2. Charakteristika školy

Ředitel školy: Mgr. Ing. Tibor Zmrzlík

Zástupkyně ředitele: Mgr. Sylva Klimešová

Výchovná poradkyně: Mgr. Marcela Kobzinková

Metodik prevence: Mgr. Kamil Grufík

Počet žáků: 241

Naše škola je běžnou školou, která je zřízená obcí Žarošice. Součástí školy je MŠ, školní družina a školní jídelna. Celá škola je v rozlehlém areálu s výborným zázemím. Je dokončena rekonstrukce zahrady s přírodní učebnou a dětskými herními prvky. Zahrada je přístupná i pro veřejnost. Ve škole se dále nachází tělocvična, hala, hřiště s umělým povrchem, divadelní sál a keramická dílna. Vedle školy je zatravněné fotbalové hřiště. Máme vybudovanou učebnu chemie, přírodopisu a zeměpisu, multimediální učebnu a dále multifunkční učebnu. Před pár lety byly dokončeny další specializované učebny – učebny ICT, jazyků a dílen.

Výhodou školy je však nejen její vybavenost, ale také její umístění v klidném venkovském prostředí a její menší velikost, která poskytuje lepší přehled o žácích.

Pracujeme i se žáky s různými stupni podpůrných opatření. Těmto žákům vypracováváme individuální plány „šité na míru“ a snažíme se úzce spolupracovat s rodinou a příslušnou pedagogicko-psychologickou poradnou či se speciálně pedagogickým centrem. Naši školu nyní nenavštěvují děti s tělesným postižením, avšak v případě nutnosti je k dispozici i plošina, která činí školu bezbariérovou. Dle potřeby pracují s integrovanými žáky také asistentky pedagoga a školní asistentky.

Ve spolupráci s rodiči je naším zájmem žáky vzdělávat i vychovávat, negativní jevy ve školním prostředí přirozeně se vyskytující se nesnažíme ignorovat, ale naopak rychle a citlivě řešit.

Jako dobrý prostředek pro prevenci sociálně patologických jevů považujeme mimoškolní činnost. Škola nabízí celou řadu kroužků a zájmových činností pro děti. Dále má na naší škole své odloučené pracoviště ZUŠ Ždánice, takže žáci nemusí nikam dojíždět a na výuku mohou počkat ve škole. Naším cílem je, abychom připravili žáky co nejlépe pro život, aby žáci byli hrdí na svou školu a rádi se do ní vraceli.

3. Analýza současného stavu

a) Pozitiva

- relativně malá školní budova v klidném prostředí umožňující dobrý přehled o chování žáků
- v minulém školním roce nebyly zaznamenány žádné vážné patologické jevy, běžné problémy v rámci sociálně patologických jevů byly řešeny ve spolupráci s rodiči a odborníky
- široká nabídka volnočasových aktivit a akcí školy
- individuální přístup učitelů
- komunikace s rodiči
- bohaté zařazení témat prevence ve výuce
- integrace žáků
- fungující poradenské pracoviště (spolupráce MP, VP, vedení školy)

b) Návrhy na zlepšení

- komunikace třídních učitelů se školním poradenským pracovištěm
- rozšíření spektra spolupracujících organizací v rámci primární prevence

4. PP ZŠ Žarošice si klade tyto cíle:

a) dlouhodobé

- rozvíjet způsoby asertivního jednání a chování
- podporovat sociální dovednosti žáků vzhledem k tlaku vrstevnických skupin
- pomáhat s utvářením pozitivního obrazu sebe sama
- orientovat žáky v nabídce pomocných organizací
- předat účinné techniky zvládání zátěžových situací
- podporovat schopnost řešit aktivně problémy
- podporovat vzájemný respekt, toleranci a slušné chování
- podporovat pozitivní třídní i školní klima

b) krátkodobé

- udržet komunikační systém mezi metodikem prevence (MP) a rodiči a mezi MP a žáky
- spolupracovat s rodiči při řešení aktuálních problémů
- zachovat schránku důvěry
- průběžně sledovat a vyhodnocovat klima tříd
- dalším vzděláváním žáků předcházet jejich rizikovému jednání a chování
- trvat na slušném a tolerantním chování a jednání žáků

- v rámci jednotlivých předmětů posilovat návyky zdravého životního stylu
- učit žáky smysluplně trávit volný čas

5. PP je zaměřen na následující cílové skupiny:

a) Žáci

- mají v rámci výuky začleněna témata z oblasti prevence, a to průřezově ve všech ročnících a ve velké části předmětů, mimo znalostí rozvíjí také složku postojovou a dovednostní
- se učí rozpoznávat formy rizikového chování, jeho důsledky a obsahy pojmů spojených s rizikovým chováním
- jsou důsledně vedeni ke slušnému, tolerantnímu chování
- mají možnost konzultací s metodikem prevence a výchovným poradcem
- se účastní odborných přednášek a programů z oblasti prevence
- mají možnost v rámci třídnických hodin upozornit na nežádoucí jevy a diskutovat je v kolektivu a s třídním vyučujícím
- jsou informováni formou nástěnky u šaten školy
- mohou využívat schránky důvěry
- spolupracují se školním parlamentem, aktivně se účastní na chodu školy
- mají možnost účastnit se volnočasových aktivit
- mají možnost účastnit se školních soutěží a akcí

b) Rodiče

- mají možnost získávat informace přes webové stránky školy a Školuonline
- mají možnost získávat informace osobně od vedení školy a jednotlivých pedagogů
- mají možnost diskutovat problémy v rámci třídních schůzek či individuálně
- mají možnost využívat konzultačních hodin pedagogů, výchovného poradce i metodika prevence, popř. se individuálně na konzultacích domluvit
- mají povinnost neprodleně informovat školu o situaci, která má bezprostřední vliv na žáka
- jsou informováni o probíhajících preventivních akcích
- mají možnost se účastnit vybraných akcí školy

c) Pedagogičtí pracovníci

- sledují klima ve třídě i v širším kolektivu
- seznamují žáky se školním řádem, společně se žáky vytváří třídní pravidla
- trvají na dodržování slušného a tolerantního chování
- zprostředkovávají komunikaci a spolupráci mezi rodiči a školou, mezi sebou navzájem
- aktivně řeší problémy s výskytem rizikového jednání a chování žáků, spolupracují s výchovným poradcem a metodikem prevence
- dle možností se dále vzdělávají v oblasti prevence

Funkce ve škole související s prevencí rizikového chování a jednání žáků

Metodik prevence

- tvoří PP na daný školní rok a zpracovává jeho hodnocení
- koordinuje a zajišťuje aktivity zaměřené na prevenci rizikového chování a jednání žáků
- spolupracuje s učiteli v rámci primární i selektivní i indikované prevence
- spolupracuje s rodiči
- spolupracuje s odbornými pracovišti
- koordinuje svou práci s výchovným poradcem a vedením školy
- informuje o akcích souvisejících s prevencí na webových stránkách školy
- zodpovídá za nástěnku s tématem prevence
- účastní se seminářů a školení
- vede ve spolupráci s vedením školy dokumentaci o řešených problémech

Výchovný poradce

- koordinuje svou práci s metodikem prevence a vedením školy
- spolupracuje při řešení problémového chování žáků
- nabízí žákům karierní poradenství
- účastní se školení
- spolupracuje s učiteli, rodiči a odbornými pracovišti
- vede evidenci žáků s podpůrnými opatřeními
- nabízí konzultace žákům i rodičům

Oba spolupracují s vedením školy v rámci školního poradenského pracoviště.

6. Spolupracující instituce

NÁZEV	KONTAKT
Pedagogicko-psychologická poradna Kyjov, Hodonín, Brno	http://www.ppp-hodonin.eu/index.php?pg=0 http://www.pppbrno.cz/
OSPOD Kyjov	http://www.mestokyjov.cz/vismo/o_utvar.asp?id_org=7843&id_u=1144&p1=2635
ZUŠ Ždánice	http://www.zuszdance.cz/
SPC Kociánka	http://www.skola-kocianka.cz/specialne-pedagogicke-centrum/
MP education, s.r.o.	http://www.mppromo.cz/
Policie Hodonín	http://www.policie.cz/SCRIPT/imapa.aspx?area=jm&docid=730&nid=275&num=5
Podané ruce, o. s.	http://www.podaneruce.cz/rozcestnik/pro-skolska-a-jina-edukacni-zarizeni/
ACET	http://www.acet.cz/
Židovské muzeum Brno	http://www.jewishmuseum.cz/cz/czvkcbrno.htm
Asociace mladých debružárů	http://www.debruar.cz/
AŠSK	http://assk.hodonin.sweb.cz/
Asekol	http://www.recyklohrani.cz/cs/
Arcidiecézní charita Praha	http://praha.charita.cz/
Zdravotnická záchranná služba Kyjov	http://www.zzsjm.k.cz/
Komunitní centrum Žarošice	http://www.zarosice.cz/?cont=91&lang=cz
Muzeum Žarošice	http://www.zarosice.cz/?cont=91&lang=cz
Obce Žarošice, Násedlovice, Uhřice	http://www.zarosice.cz/? , http://www.obecnasedlovice.cz/zivot-v-obci/historie-obce/ , http://uhrice.cz/uvod.php
Knihovna Žarošice	http://zarosice.knihovna.cz/#!
Myslivecké sdružení Klášov	
SDH Žarošice	http://hasici-zarosice.cz/
Krok Kyjov	http://www.oskrok.cz/
Kontaktní centrum a Centrum pro rodinu, Kyjov	http://www.kyjov.dcpr.cz/
Spondea	http://www.spondea.cz/
Zdraví dětem	http://www.projektzdravidetem.cz/

Další kontakty:

LINKA BEZPEČÍ (bezplatná, provoz nepřetržitý) 800155555
 LINKA DUVĚRY Hodonín 518 34 11 11
 SPONDEA – Krizové centrum pro rodiny 608 118 088, víkendy a volna 739 078 078
 LINKA BEZPEČÍ – nonstop, zdarma do 26 let, 116 111, pomoc@linkabezpeci.cz,

chat.linkabezpeci.cz

DONA (domácí násilí) – nonstop 251 511 313

BÍLÝ KRUH BEZPEČÍ – děti, svědci trestných činů, nonstop 257 317 110

PORADENSKÉ CENTRUM Brno – děti a drogy – 723 252 765

K – CENTRUM Kyjov – závislosti – 777 805 002

7. Zařazení témat souvisejících s prevencí do ŠVP:

1. stupeň

Rodina, soužití lidí, chování lidí

- vztahy a naše třída, péče o dobré vztahy, respektování (i handicapovaných) lidí, školní řád, rozlišení správného i nesprávného chování i u sebe, chování lidí, základní povinnosti a práva členů rodiny, problémy dětí v neúplných rodinách

Člověk a zdraví

- péče o zdraví, zdravá výživa, lidské tělo, osobní bezpečí, návykové látky a zdraví, situace ohrožení, hygienické návyky, léky, úcta ke svému tělu

Lidské vztahy

- tolerance, empatie

Právo a spravedlnost

Etnický původ

- rovnocennost všech etnických skupin a kultur

Osobnostní a sociální výchova

- psychohygiena

2. stupeň

Anglický jazyk

- jednoduchá konverzace, poskytnutí rady, návrh řešení
- nová škola, noví kamarádi, volný čas
- rozdílnost kultur, jazyky, tradice, předsudky
- apartheid, židovské náboženství (pronásledování)
- nebezpečí spojená s alkoholem, kouřením a drogami
- feminismus/diskriminace žen
- svazek dvou lidí stejného pohlaví

Občanská výchova a Společenskovední seminář

Rodina

- rodinné vztahy, komunikace v rodině, hospodaření s rodinným rozpočtem, krize v rodině

Život mezi lidmi

- mezilidské vztahy, dělba práce, konflikty, rodina, škola, vrstevníci, šikana, diskriminace, komunikace, masmédia

Člověk a kultura

- morálka a mravnost, pravidla slušného chování

Zdravotní a sexuální výchova

- přátelství a láska, péče o zdraví, hygiena, denní režim, dospívání, změny, sexuální zneužívání, odlišnost v lásce, plánované rodičovství, promiskuita

Škola

- vzdělávání, práva a povinnosti, pravidla, umění učit se

Zdravý životní styl

- zdravá výživa, režim dne, jídelníček, návykové látky, rizikové chování, závislost a prevence

Lidská práva

- dětská práva, rozdílnost lidí, tolerance, solidarita, svoboda, morálka

Osobnost

- charakteristiky osobnosti z hlediska psychologie, podobnost a odlišnost lidí, osobní cíle, hodnoty

Člověk v sociálních vztazích

- sebeprosazení, náročné životní situace, relaxace

Právní minimum

- právní a morální normy, základní práva a svobody

Osobní bezpečí

- násilí, manipulace – masmédia, sekty

Občan a právo

- právní řád, občanskoprávní vztahy, vlastnictví, majetek, odpovědnost

Právní ochrana

- trestná činnost mladistvých

Rodina a zákony

- rodina z pohledu práva, rovné postavení mužů a žen, krize a problémy

Zdraví

- duševní zdraví, sebepoznání, drogy a manipulace, prevence, další typy závislostí

Sexuální výchova

- sex a rodičovství, odpovědnost

Výchova ke zdraví

Zdraví

- zdraví a nemoc, složky zdraví, vlivy na zdraví, infekční choroby, péče o zdraví, prevence, handicap, zdravá výživa, alternativní výživa a poruchy výživy, psychická onemocnění

Zneužívání návykových látek

- drogy a jejich účinky, závislost, rizikové chování, násilí na sobě, doping, legislativa, prevence

Osobní bezpečí

- nebezpečné situace, nebezpečí elektronických médií, násilí, agrese, násilí v sexualitě, první pomoc, ochrana zdraví, ochrana za mimořádných událostí

První pomoc

- zásady poskytnutí první pomoci

Český jazyk

Literární výchova

- temné stránky reality v literatuře

- současná literatura

Sloh

- vypravování, úvaha, výklad, diskuze, fejeton s tematikou sociálně-patologických jevů

Chemie

- zná pravidla bezpečné práce s chemickými látkami běžně užívanými v domácnosti – lepidla, barvy, laky, čisticí prostředky, ředidla
- pracuje s pojmy: léčiva, analgetika, antipyretika, drogy, doping, pesticidy, herbicidy, fungicidy, insekticidy
- uvede příklady návykových látek a nebezpečí jejich požívání

Uhlovodíky

- dodržuje pravidla bezpečnosti práce s organickými rozpouštědly

Alkoholy, fenoly

- popíše důsledky působení metanolu a etanolu na člověka

Karboonylové sloučeniny

- chápe karcinogenní účinky formaldehydu a acetonu

Chemie a zdraví

- definuje drogy, utváří si negativní postoj ke zneužívání chemických látek

Přírodopis

Člověk a zdraví

- zná vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka
- zná návykové látky a jejich nebezpečí

Tělesná výchova

- dodržování osobní hygieny při pohybových aktivitách
- reakce na situaci při úrazu spolužáka
- fair-play, dodržování pravidel her a soutěží
- pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje

8. Obecný plán preventivních přednášek

Ročník		
1.	Osobní bezpečí	Vztahy ve třídě, komunikace, tolerance
2.	Vztahy ve třídě, komunikace, tolerance	Návykové látky (alkohol)
3.	Vztahy ve třídě, komunikace, tolerance	Návykové látky (kouření)
4.	Netolismus	Nebezpečné situace, pravidla
5.	Finanční gramotnost	Návykové látky
6.	Kyberšikana	Sebepojetí, vztahy
7.	Zdravý životní styl	Návykové látky (marihuana)
8.	Sex, AIDS, promiskuita	Mediální výchova
9.	Trestní odpovědnost	Rasismus a xenofobie

9. Pravidelné aktivity napříč ročníky podporující primární prevenci

- aktivizační metody ve výuce
- schůzky Školního parlamentu
- exkurze
- přednášky
- třídní schůzky
- školní výlety
- školní ples
- Den Země
- třídnické hodiny
- aktuální webové stránky školy
- LVK
- cyklo-vodácký kurz (dle aktuálního školního roku)
- zahraniční zájezdy
- škola v přírodě
- návštěvy kulturních představení
- akce školy pro veřejnost
- soutěže a olympiády
- akce školní družiny
- sportovní aktivity
- nabídka kroužků
- projekty a tematická vyučování
- Recyklohraní
- dopravní výchova
- školní akademie (dle aktuálního školního roku)
- spolupráce mezi ročníky
- setkávání předškoláků
- sběr papíru
- Adopce na dálku
- Adventní dílny

10. Plán akcí podporujících primární prevenci na školní rok 2023/2024

Plán akcí je k dispozici všem pedagogickým pracovníkům školy a průběžně se do něj doplňují naplánované akce. Tvoří se tak postupně v průběhu celého školního roku. Pravidelné akce v plánu jsou již vypsány v bodě 9.

11. Nabídka volnočasových a mimoškolních aktivit podporujících primární prevenci na školní rok 2023/2024

	6:50 – 7:35	11:30 – 12:15	12:25 – 13:10	13:10 – 13:55	13:55 – 14:40	14:40 – 15:25
Pondělí			12:30 – 13:15 Pohádkohraní Beláková - žáci 3.třídy	13:30 – 14:15 Dívčí pěvecký sbor II. stupně Mlčoušková		
			12:30 – 13:15 Výtvarný kroužek (4.B) Svobodová	13:30 – 14:15 Sportovní hry - hoši Mokrý		
Úterý	Kroužek ČJ – 9. ročník (Grufík)	11:35-12:20 RYTMIK Šaňková – žáci 2. B	12:30 – 13:15 Věda je zábava - 4. a 5. ročník Kobzinková	13:10 – 13:55 Pokemon (deskové hry) 6.- 7.		
			12:25 – 13:10 Pokemon (deskové hry) I. stupeň + 8.-9. Mrskoš	Mrskoš		
				13:15- 14:00 Sportovky (malá tělocvična) Svobodová		
Středa		12:00-12:45 Logopedický kroužek pro prvňáčky kmenová třída 2.A	12:25 – 13:10 Vybíjená Hečová, hala, 4.třída+3.	13:15 - 14 Hopsa - kroužek Hečová, tělocvična, 1.stupeň		
				13:30 – 14:15 Florbal		

				Zmrzlík (hala)		
				Deskové hry 1x14 dní Mrskoš		
Čtvrtek				13:15 – 14:15 Basketball - hoši a dívky, 2. stupeň - tělocvična, hala (Dušík)		15:00 –17:00 1. čtvrtek v měsíci Objevujeme svět Sopouchová, Plachá, výlety, kuchyněka
Pátek			Pokemon Deskové hry - 4.- 5. třída Mrskoš	13.30 - 14:15 Všechno, co nás baví – Škrhová		

Další volnočasové aktivity v budově školy:

- Kroužky ZUŠ Ždánice
- Náboženství
- Keramika
- Laštověnka

Závěr

Preventivní program školy je součástí výchovy a vzdělávání žáků po celou dobu povinné školní docházky. Účastní se ho učitelé, žáci, rodiče, odborníci. Je doplňován v průběhu celého školního roku o další akce na podporu nejen primární prevence dle konkrétních potřeb školy.

Cílem PP je vybavit žáky vědomostmi, dovednostmi a návyky z oblasti prevence rizikového jednání a chování do takové míry, aby byli schopni obstát v samostatném životě, zdravě reagovat na náročné životní situace či tlak okolí, dokázat odhalit náznaky rizikového chování a jednání, čelit jim a aktivně se proti nim bránit.

Pedagogičtí pracovníci školy byli s PP seznámeni na poradě 14. 9. 2023.
PP bude vyvěšen na webových stránkách školy.

12. Přílohy

13.1. Metodický pokyn k primární prevenci – Co dělat, když...

13.2. Program proti šikaně

V Žarošicích 13. 9. 2023

Vypracoval:

Schválil:

Mgr. Kamil Grufík,
školní metodik prevence

Ing. Mgr. Tibor Zmrzlík,
ředitel školy